

Lausuntopyyntö (VN/22816/2022) Luonnos valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin
362/00.04.00/2022

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 08.09.2022 § 36

Lisätiedot	Pelastusjohtaja Markus Viitaniemi puh. 050 511 8342
Päätösehdotus	va. Pelastusjohtaja: Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta antaa selostuksen mukaisen lausunnon asetuksesta hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 50 §:n mukaan hyvinvointi-alueen on varauduttava ennakkoon tehtävillä valmiussuunnitelmilla sekä muilla toimenpiteillä yhteistyössä alueensa kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueensa hyvinvointialueiden kanssa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.</p> <p>Hyvinvointialueen on varautumisessaan varmistettava palvelujen jatkuvuuden turvaaminen myös silloin, kun palveluja toteutetaan hankkimalla niitä yksityisiltä palveluntuottajilta.</p> <p>Lain 50 §:n 4 momentin mukaisesti valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin häiriötilanteisiin varautumisesta.</p> <p>Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Lausunnot pyydetään toimittamaan 3.10.2022 klo 16:15 mennessä ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi -järjestelmään.</p> <p>Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lausunto:</p> <p>Hyvinvointialue muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialoista. Valtioneuvoston asetuserluonnos hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin koskee kokonaisuudessaan vain sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista. Asetuserluonnoksen nimessä tulisi huomioida, että kyse on hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueen varautumisesta. Hyvinvointialueen varautumisen kokonaisuus on huomattavasti laajempi tehtäväkenttä kuin yhden toimijan varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.</p>

Asetuksen mukainen kolmiportainen ja riskinarvioon perustuva lähestymistapa antaa hyvän sekä kokonaisvaltaisen lähtökohdan valmiussuunnittelulle. Riskejä arvioitaessa on tärkeää yhteensovittaa valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset riskinarviot. Valmiussuunnittelun käytäntöjen yhdenmukaiseksi toteuttamiseksi on tarpeellista täsmentää hyvinvointialueen ja valmiuskeskusten roolitusta sekä luoda yhtenäiset toimintamallit eri toimijoiden välisille rakenteille ja raportointikäytännöille.

3 § Valmiuden ja varautumisen yhteen sovittaminen

Asetuksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan Hyvinvointialueen tulisi sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevissa valmiussuunnitelmissaan huomioida, että suunnitelmat ovat yhteensopivat muiden yhteistyöalueen hyvinvointialueiden, pelastustoimen ja kuntien suunnitelmien kanssa. Koska asetus koskee koko hyvinvointialueen varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, niin pelastustoimen rooli jää asetuksen perustelujen mukaisesti hyvin irralliseksi hyvinvointialueen varautumisen koordinaatiosta. Hyvinvointialueella on kaksi selkeätä erillistä toimialaa joiden varautumisen suunnittelu yhteensovitettava valmiussuunnittelussa. Lisäksi pelastuslain 65 § mukaisesti hyvinvointialueen tulee varautua väestönsuojeluun, jossa pelastusviranomaiset huolehtivat niiden vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue esittää, että sosiaali- ja terveysministeriö tarkentavat yhteistyössä sisäministeriön kanssa asetuksen 3 § sisältöä siten, että siinä tulee huomioida pelastuslain 65 § mukaiset väestönsuojelutehtävät ja pelastuslaitoksen roolitus normaaliajan häiriötilanteista aina väestönsuojeluun ja poikkeusoloihin saakka. Asetuksen mukaisten suunnittelu- ja varautumistehtävien toteuttaminen käytännötasolla vaatii sosiaali- ja terveysministeriöltä ja sisäministeriöltä yhdessä valmisteltua ohjeistusta, että varautumisen kokonaisuus huomioidaan mahdollisemman optimaalisella tavalla eri tasojen ja toimijoiden kesken.

Hyvinvointialueelle perustettava yhteistyöryhmä tukee suunnitelmien yhteensovittamista ja ohjaa hyvinvointialueen valmiuden ja varautumisen toimintoja. Valmiussuunnittelussa on tärkeää huomioida ja siksi myös yhteistyöryhmään sisällyttää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden että erikoissairaanhoidon, ympäristöterveydenhuollon ja pelastustoimen asiantuntemus.